

לא צריך להשתמש בהם אדם אחר, פרט לכהן הגדול ששמן משחת קדש על ראשו, שכתוב (שם כח) ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת, ושבותם לבושים הוא דומה לגגן שלמעלה.

השלמה מההשמטות (סימן נ"ב)
 לִי הַפֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב. מֵאֵי לִי הַפֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב. מִשָּׁל לְמֶה הַדְּבָר דּוּמָה לְמֶלֶךְ שֶׁהָיוּ לוֹ שְׁנֵי אוֹצְרוֹת, אֶחָד שֶׁל פֶּסֶף וְאֶחָד שֶׁל זָהָב, שֶׁם שֶׁל פֶּסֶף בִּימִינוֹ, וְשֶׁל זָהָב בְּשִׂמְאָלוֹ. אָמַר, זֶה יִהְיֶה מְזֻמָּן וְקָל לְהוֹצֵאָה וְעוֹשֶׂה דְבָרָיו בְּנִחָת, וְהוּא יִהְיֶה דָבֵק עִם הָעֲנִיִּים וּמְנַהֲיָגָם בְּנִחָת, כְּאוֹתָהּ שֶׁאֲמַרְנוּ יְמִינֶךָ ה' נֹאדְרֵי בְּכַח. וְאִם שָׂמַח אָדָם בְּחֶלְקוֹ - טוֹב, וְאִם לֹא - יְמִינֶךָ ה' תִּרְעֵץ אוֹיֵב. מֵה זֶה יְמִינֶךָ ה' תִּרְעֵץ אוֹיֵב? אָמַר לוֹ, זֶה הַזָּהָב, שְׂכָתוֹב לִי הַפֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב. וְלֵמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ זָהָב? שֶׁבוֹ פְּלוּלוֹת שֶׁלֹּשׁ מִדּוֹת. הַז' - שֶׁבַע מִדּוֹת, הַה' - חֲמֵשׁ אַחַדוֹת אַחֲרוֹנוֹת (אֲחֵרוֹנָה), הַב' - חֲכָמָה וּבִינָה. וְנִקְרָאת נִשְׁמָה זוֹ עַל שֵׁם אֲצִילוֹת, חֲמֵשׁ סְפִירוֹת אַחֲרוֹנוֹת, וְחֲמֵשׁ שְׁמוֹת לְנִשְׁמָה (נר"ן ח"י סימן - נפש רוח נשמה תה יחידה) - רוח חיה יחידה נשמה נפש.

מֵה מַעֲשֵׂהוּ? פֶּסֶא הִיא ה', לְז', שְׂכָתוֹב פִּי גְבוּהָ מֵעַל גְּבוּהָ שְׁמֵר וּגְבוּהֵים עֲלֵיהֶם, וּב' הִיא קְיוּמָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּכִרְאשִׁית. וְמֵה מַעֲשֵׂהוּ כֵּאֵן? מִשָּׁל לְמָה הַדְּבָר דּוּמָה? לְאֶחָד שֶׁהָיָה לוֹ בֵּית טוֹבָה וְנִעְיָמָה וְשִׁלְמָה וְנִנְאָה, וְהַשִּׂיָּאָה לְבֵן מֶלֶךְ, וְהַלְבִּישָׁה וְעִטְרָה וְקִשְׁטָה, וְנִתְנָה לוֹ עִם מְמוֹן רַב. אָמַר, אֶפְשָׁר לְמֶלֶךְ זֶה לְשַׁבֵּת חוּץ מִבֵּיתוֹ? אָמַרְתָּ לֹא. אֶפְשָׁר לוֹ לְשַׁבֵּת כָּל הַיּוֹם תְּמִיד עִמָּה, אָמַרְתָּ

לְאַשְׁתַּמְשָׂא בְּהוּ בַר נֶשׁ אַחְרָא, בַּר מַכְהֵנָא רַבָּא, דְּרַבּוּ מִשַׁח קִדְשָׁא עַל רִישִׁיהּ. דְּכַתִּיב (שמות כח) וְעִשִׂית בְּגָדֵי קִדְשׁ לְאַהֲרֹן אַחִיךָ לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת. דְּבֵאִינוּן לְבוּשֵׁין דְּמֵי לְגִוּוֹנָא דְלַעִילָא.

לִי הַפֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב. מֵאֵי לִי הַפֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב, מִשָּׁל לְמָה הַדְּבָר דּוּמָה לְמֶלֶךְ שֶׁהָיוּ לוֹ שְׁנֵי אוֹצְרוֹת, אֶחָת שֶׁל פֶּסֶף וְאֶחָת שֶׁל זָהָב. שֶׁם שֶׁל פֶּסֶף בִּימִינוֹ וְשֶׁל זָהָב בְּשִׂמְאָלוֹ אָמַר זֶה יִהְיֶה מְזוּמָּן וְקָל לְהוֹצֵאָה וְעוֹשֶׂה דְבָרָיו בְּנִחָת וְהוּא יִהְיֶה דָבֵק עִם הָעֲנִיִּים וּמְנַהֲיָגָם בְּנִחָת. כִּהִיָּא דְאֲמַרְיָנָן, יְמִינֶךָ יי נֹאדְרֵי בְּכַח. (שמות ט"ו)

וְאִם שָׂמַח אָדָם בְּחֶלְקוֹ טוֹב, וְאִם לֹא, (שמות ט"ו) יְמִינֶךָ יי תִּרְעֵץ אוֹיֵב. מֵאֵי יְמִינֶךָ יי תִּרְעֵץ אוֹיֵב, אָמַר לוֹ, זֶה הַזָּהָב דְּכַתִּיב לִי הַפֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב. לְמָה נִקְרָא שְׁמוֹ זָהָב שֶׁבוֹ פְּלוּלוֹת שֶׁלֹּשׁ מִדּוֹת. הַז', ז' מִדּוֹת. הַה', ה' אַחַדוֹת אַחֲרוֹנוֹת (ס"א אֲחֵרוֹנָה) הַב' חֲכָמָה וּבִינָה וְנִקְרָאת נִשְׁמָה זוֹ עַל שֵׁם אֲצִילוֹת ה' סְפִירוֹת אַחֲרוֹנוֹת וְה' שְׁמוֹת לְנִשְׁמָה (ס"א נר"ן ח"י סימן נפש רוח נשמה תה יחידה). רוח, חיה, יחידה, נשמה, נפש.

מֵה מַעֲשֵׂהוּ? פֶּסֶא הִיא ה' לְז'. דְּכַתִּיב פִּי גְבוּהָ מֵעַל גְּבוּהָ שְׁמֵר וּגְבוּהֵים עֲלֵיהֶם וּב' הִיא קְיוּמָם כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּכִרְאשִׁית. וְמֵה מַעֲשֵׂהוּ הַכָּא, מִשָּׁל לְמָה הַדְּבָר דּוּמָה לְאֶחָד שֶׁהָיָה לוֹ בֵּית טוֹבָה וְנִעְיָמָה וְשִׁלְמָה וְנִנְאָה וְהַשִּׂיָּאָה לְבֵן מֶלֶךְ וְהַלְבִּישָׁה וְעִטְרָה וְקִשְׁטָה וְנִתְנָה לוֹ עִם מְמוֹן רַב. אָמַר אֶפְשָׁר לְמֶלֶךְ זֶה לְשַׁבֵּת חוּץ מִבֵּיתוֹ, אָמַרְתָּ לֹא. אֶפְשָׁר לוֹ לְשַׁבֵּת כָּל הַיּוֹם תְּמִיד עִמָּה, אָמַרְתָּ

עמה? אמרת לא. הא כיצד? שם חלון בינו לבינה, וכל שעה שצריכה הבת לאביה או האב לבתו, מתחברים יחד בחלון. זהו שכתוב כל כבודה בת מלך פנימה ממשפצות זהב לבושה ע"כ. [כתוב] [ויהם כפף] [ואדניהם נחשת, שהם כלי שמוש שהמשכן ישפמש בהם.

אבל כאן בלבושי הכבוד הללו לא צריך להשפמש בהם איש אחר פרט פהן [מההן] הגדול, ששמן משחת קדש על ראשו, שפתיב [ועשית] בגדי קדש לאהרן אחיד לכבוד ולתפארת, באותם לבושים דומה לגון עליון: ע"כ

מההשממות

למדנו, ויקרבו ימי ישראל למוות. אמר רבי יהודה, אוי לעולם, שהרי בני אדם לא רואים ולא שומעים ולא יודעים, שהרי כל יום ויום קול הפרוז נשמע במאנים חמשים עולמות. שנינו, עולם אחד נודע למעלה, וכשהפרוז יוצא, אותו העולם מזדעזע ומתחלחל יוצאות שתי צפרים שעולות מאותו העולם, שמדורם תחת העץ שבו מראה החיים והמות.

יוצאת צפור אחת לצד דרום, וצפור אחת לצד צפון, וצפור אחת כשמאיר היום, ואחת כשגחשף היום, וכל אחת ואחת קוראת ומכריזה מה ששומעים מאותו פרוז.

אחר כך רוצות להתעלות למקומן, ונשמטות רגליהן בנקב תהום רבה, ונלפדות בתוכה עד שנחלק הלילה. וכשנחלק הלילה, הפרוז קורא: (קהלת ט) וכצפרים האחזות בפח בהם יוקשים בני האדם.

אמר רבי יהודה, בשעה שנלפדות רגלי בני האדם וימי

לא. הא כיצד שם חלון בינו לבינה וכל שעה שצריכה הבת לאביה או האב לבתו מתחברים יחד בחלון. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (תהלים מ"ה) כָּל כְּבוֹדָהּ בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה מִמִּשְׁפָּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה ע"כ. (ובתיב) (ויהם כפף) (שמות כ"ז) ואדניהם נחשת, דאינון מאני שמושא לאשתמשא משפנא בהו.

אבל הכא באלין לבושיין דיקר לא בעי לאשתמשא בהו בר נש אחרא בר פהנא (נ"א מפהנא) רבא, דרבו משח קדשא על רישיה. דכתיב (שמות כ"ח) (ועשית) בגדי קדש לאהרן אחיד לכבוד ולתפארת, דבאינון לבושיין דמי לגוונא דלעילא: (ער כאן מההשממות) תנא. ויקרבו ימי ישראל למוות. אמר רבי יהודה, ווי לעלמא, דהא בני נשא לא חמאן ולא שמעון, ולא (דף ר"ז ע"ב) ידעין דהא כל יומא ויומא, קלא דכרוזא אשתמע, במאתן וחמשין עלמין.

תנא עלמא חדא, אשתמודע לעילא. וכד פרוזא נפיק, ההוא עלמא מזדעזעא ומתחלחלא. נפקי תרין צפרין, דאסתלקו מההוא עלמא, דמדוריהון תחות אילנא דחיוז דחיי ומותא ביה.

נפקא חד צפורא לסטר דרומא וחד צפורא לסטר צפונא, וחד צפורא כד נהיר ימא, וחד פד אתחשף ימא. כל חד וחד קרי ומכרזא, מה דשמעין מההוא פרוזא.

דברתר בעו לאסתלקא לאתריהו, ומשתמטי רגלייהו בנוקבא דתהומא רבא, ומתלפדן בגויה, עד דאתפליג ליליא. פד אתפליג ליליא, פרוזא קרי, (קהלת ט) וכצפרים האחזות בפח בהם יוקשים בני האדם.

אמר רבי יהודה, בשעתא דמתלפדן רגלוי